

EUSCREEN. Proiect european de depistare precoce a tulburărilor de vedere și auditive la copii

Prof. Dr. Cristina Vlăduțiu, Dr. Simona Căinap, Dr. Simona Sevan, Dr. Daniela Rajka, Dr. Mihai Mara

REZUMAT

Tulburările de auz și de vedere afectează dezvoltarea personală, educațională și socială a unui copil. Depistarea și tratamentul precoce al ambliopiei (prevalență de aproximativ 3,5%) previn instalarea permanentă a unei vederi scăzute. Depistarea precoce și tratamentul tulburărilor de auz (prevalența 0,15-0,3% la naștere) previn întârzierea de vorbire și dezvoltare. Directiva UE16620/11 invită statele membre să prioritizeze screening-ul pentru tulburări de vedere și de auz la copii.

În rândul țărilor europene există o lipsă de uniformitate a metodelor de asigurare și desfășurare a programelor de screening al tulburărilor de vedere și auz la copii (PSTVA). Toate țările cu venituri mari au astfel de programe de screening, dar acestea variază în ceea ce privește vârsta și frecvența testării, testele utilizate, asimilarea, profesiile implicate, procedura de raportare și de finanțare, variații care rezultă din diversitatea regională a asistenței medicale și a contextului politico-economic. Acest lucru face dificil în a decide ce PSTVA să se implementeze în țările cu venituri mici și medii, unde în prezent nu există astfel de programe.

În acest studiu se va structura un model de screening bazat pe raportul cost-eficiență, care va utiliza atât datele referitoare la PSTVA existente în țările cu venituri ridicate cât și datele privind contextul social, financiar, politico-economic și al sistemului de sănătate pentru a dezvolta PSTVA specifice fiecărei țări, avantajose din punct de vedere financiar, bazate pe dovezi, care vor fi puse în aplicare în două țări cu venituri mici și mijlocii. Modelul de PSTVA dezvoltat va fi testat în studiile de implementare pe scară largă în județul Cluj din România pentru screening-ul acuității vizuale, și în trei județe din Albania pentru screening-ul auzului.

Cadrul de modelare analitic și strategia de punere în aplicare vor fi structurate într-un “toolkit” (set de instrumente) transferabil, care va asista furnizorii de asistență medicală din UE și factorii de decizie politică în deciziile de introducere sau modificare a PSTVA. Setul de instrumente va include module privind pregătirea personalului, înregistrarea datelor, precum și dezvoltarea bazei de date pentru rezultatele standardizate ce pot fi auditate. Acest lucru va spori durabilitatea asistenței medicale prin îmbunătățirea sensibilității, eficacității, eficienței și echității între statele membre din cadrul UE și în afara acesteia.

Justificarea necesității proiectului:

Proiectul își propune depistarea precoce a ambliopiei la copii, și tratamentul corect al acestei afecțiuni, deoarece ambliopia este de multe ori reversibilă cu tratament adecvat, însă numai dacă copilul este consultat și tratat sub vârsta de 6-7 ani.

Proiectul intenționează desfășurarea screening-ului copiilor de 4 și 5 ani din mediul urban din Județul Cluj prin intermediul medicilor școlari și a asistentelor medicale din grădinițe, iar a copiilor din mediul rural prin intermediul medicilor de familie și a asistentelor medicale din rural. Proiectul prevede într-o primă fază cursuri și demonstrații practice adresate personalului medico-sanitar în vederea creșterii competențelor acestuia în depistarea corectă a viciilor de refracție și a tulburărilor de vedere.

Ulterior se va efectua evaluarea acuității vizuale a copiilor, iar după prelucrarea datelor, copiii care prezintă modificări ale acuității vizuale vor fi îndrumați pentru un consult oftalmologic la Clinica de Oftalmologie din Cluj-Napoca. Rezultatele vor fi folosite în campanii de conștientizare a populației cu privire la importanța depistării și tratării precoce a tulburărilor de vedere.

Activități PRINCIPALE:

- Dezvoltarea unui program regional de creștere a capacității de depistare precoce a ambliopiei la copiii din grupul țintă.
- Creșterea competențelor asistentelor și medicilor din grădinițe și a medicilor de familie și a

asistentelor medicale din mediul rural în screeningul vizual.

- Implementarea acțiunilor de depistare precoce a ambliopiei la copii
- Evaluarea rezultatelor screening-ului.
- Diseminarea rezultatelor studiului.